

**БЪЛГАРСКА
СТОПАНСКА
КАМАРА**

В ПОДКРЕПА НА БЪЛГАРСКИЯ БИЗНЕС ОТ 1980 Г.

Адрес: 1527 София, ул. Чаталджа 76
Тел.: +3592 932 09 11
факс: +3592 987 26 04
E-mail: office@bia-bg.com Web: www.bia-bg.com
FB: www.facebook.com/BIA.Bulgaria

Изм. № 10-00-15/ 11.10.2021 г.

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

До
КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Вх. № 432 КС
Дата 13.10.2021 г.

На Ваш изх.№ 214 КД/14.09.2021 г.

ОТНОСНО: Становище по конституционно дело № 13/2021 г. относно искане за установяване на противоконституционност на чл. 194 ал. 4 т. 1 от Закона за водите

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

С определение от 14 септември 2021 г. по конституционно дело 13/2021 г. Българска стопанска камара – съюз на българския бизнес (БСК) е поканена да представи становище по предмета на делото. Същото е образувано по искане на тричленен състав на Върховния административен съд за установяване на противоконституционност на чл. 194 ал. 4 т. 1 от Закона за водите (обн. ДВ бр. 67 от 27 юли 1999 г., посл. изм. ДВ бр. 17 от 26 февруари 2021 г.).

БСК споделя мотивите на Върховния административен съд за противоречие на чл. 194 ал. 4 т. 1 от Закона за водите с чл. 19 ал. 2 от Конституцията.

Чл. 194 ал. 4 т. 1 от Закона за водите разпорежда таксата за правото на използване на воден обект за изземване на наносни отложения от река Дунав и водохранилища да се определя на базата на разрешения обем на изземване.

Същевременно, според чл. 194 ал. 2 от Закона за водите таксата за водоземане на повърхностни и подземни води се определя на база отнетия обем вода и съответните норми за водопотребление.

Разпоредбите на Закона за водите по отношение на таксите, разгледани в контекста на целите на същия закон и нормите на Директива 2000/60/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 г. за установяване на рамка на действията на общността в областта на политиката за водите (Директивата), не предпоставят диференциран подход при определянето на таксите за едни и същи дейности. Законът за водите определя като свои цели: опазване на повърхностните и подземните води и водите на Черно море; прекратяване на замърсяването на морската среда с естествени или синтетични вещества; намаляване и прекратяване на заустванията, емисиите и изпусканията на приоритетни вещества; предотвратяване или намаляване на вредните последици за човешкия живот и здраве, околната среда, културното наследство и стопанската дейност, свързани с вредното въздействие на водите. Като относими към таксите, основни принципи за постигане на тези цели са посочени: замърсителят плаща, възмездност на водните услуги и възстановяване на разходите за водни услуги, включително на разходите за ресурса и опазване на околната среда. Директивата в чл. 9 сочи като принципи при определяне на таксите възвръщаемост на разходите за водни услуги, включително екологичните и суровинни разходи, определени въз основа на икономически анализ, проведен съгласно приложение III от Директивата, като също подчертава необходимостта от съответствие с принципа „замърсителят плаща“. Тези принципи и цели не предполагат различен подход при определяне на таксите за водоземане, в зависимост от източника, както това е направено в чл. 194 ал. 4 т. 1 и чл. 194 ал. 2 от Закона за водите.

Дефиницията за „водоземане“, в Закона за водите и „водоползване“ в Директивата също не се влияят от източника на извършване на дейността – повърхностни и подземни води или водохранилища и наносни отложения от река Дунав. Пар. 1 ал.1 т.7. от Допълнителните разпоредби на Закона за водите дефинира „водоземането“ като обхващащо всички дейности, свързани с отнемане на води от водните обекти.

Използването на таксите за съхранение, възстановяване и поддържане на водните ресурси и екологичното равновесие не предполага различен подход при определяне на таксите. Ако поддържането на р. Дунав, като част от международен речен басейн, изисква допълнително финансиране, това би следвало да се осигури чрез включването на допълнителен компонент или корекционен коефициент при определяне на таксата. Във всички случаи, обаче, таксата следва да се определя на база действително отнетия обем, а не на разрешения обем вода за ползване.

Подходът на законодателя в чл. 194 ал. 4 т. 1 и чл. 194 ал. 2 от Закона за водите поставя при различен правен режим стопанските субекти, които осъществяват дейности, свързани с водовземане. В по-неблагоприятно положение са поставени търговците, осъществяващи водовземане от наносни отложения от река Дунав и водохранилища, като задължени да заплащат такса върху прогнозния, разрешен, а не върху действително отнетия обем вода. Това предполага задължение за заплащане на по-висока по размер такса за обем, който може да не бъде достигнат. Редът за изчисляване на таксата за водовземане от повърхностни и подземни води е върху действително отнетия обем и, съответно – обуславя по-благоприятен правен режим за търговците, осъществяващи тази дейност.

Различното третиране на лицата, осъществяващи дейности по водовземане, е в противоречие с чл. 19 ал. 2 от Конституцията, който изисква законът да създава и гарантира еднакви правни условия за стопанска дейност за всички граждани и юридически лица, като предотвратява злоупотребата с монополизма, нелоялната конкуренция и защита на потребителя. Нарушен е конституционният принцип на равнопоставеност при осъществяване на стопанска дейност.

С УВАЖЕНИЕ,

ДОБРИ МИТРЕВ

Председател на УС на БСК

